

Buletin legislativ de drept comunitar

Ianuarie 2009

Jurisprudență comunitară 1

Legislație comunitară 2

Ianuarie 2009

Buletin legislativ de drept comunitar

Drept comunitar

Jurisprudență comunitară

1. În luna ianuarie 2009, Curtea de Justiție a Comunităților Europene („CJCE”) a soluționat cauza C-318/07 Hein Persche / Finanzamt Lüdenscheid, având ca subiect deducerea fiscală a donațiilor. Mai exact, dl. Hein Persche, cetățean german, a solicitat autorității competente din Germania deducerea fiscală a unei donații efectuate către un cămin de bătrâni din Portugalia (Centro Popolar de Lagoa). Solicitarea i-a fost respinsă de către autoritatea fiscală, deoarece beneficiarul donației nu era stabilit în Germania, iar persoana impozabilă nu prezentase o chitanță a acestei donații cu respectarea condițiilor de formă stabilite de dreptul german.

Dl. Persche a atacat în instanță refuzul deducerii fiscale, iar instanța de recurs a solicitat CJCE să răspundă la trei întrebări prejudiciale, pe care Curtea le-a grupat în două aspecte:

- dacă, atunci când o persoană impozabilă solicită într-un stat membru deductibilitatea fiscală a donațiilor făcute în favoarea unor organisme stabilite și recunoscute ca fiind de interes general într-un alt stat membru, astfel de donații intră în domeniul de aplicare al dispozițiilor privind libera circulație a capitalurilor din Tratatul CE, chiar dacă acestea sunt efectuate în natură, sub formă de bunuri de uz curent; și
- dacă articolul 56 CE se opune unei reglementări a unui stat membru care nu acordă beneficiul deducerii fiscale decât donațiilor efectuate în favoarea unor organisme de interes general stabilite pe teritoriul național, ținând seama de faptul că autoritățile fiscale ale statului membru respectiv trebuie să poată verifica declarațiile persoanei impozabile și nu pot fi obligate să acționeze cu încălcarea principiului proporționalității.

Sub primul aspect, CJCE a arătat că nu este relevant dacă donațiile au fost efectuate în bani sau în natură, concluzionând că, atunci când o persoană impozabilă solicită într-un stat membru deductibilitatea fiscală a donațiilor făcute în favoarea unor organisme stabilite și recunoscute ca fiind de interes general într-un alt stat membru, astfel de donații intră în domeniul de aplicare al

dispozițiilor din tratat privind libera circulație a capitalurilor chiar dacă acestea sunt efectuate în natură, sub formă de bunuri de uz curent. Pentru a ajunge la această concluzie, Curtea a arătat că posibilitatea obținerii unei deduceri fiscale poate influența atitudinea donatorului, astfel că imposibilitatea deducerii fiscale a donațiilor efectuate în favoarea unor organizații recunoscute ca fiind de interes general dar stabilite în alte state membre este de natură să afecteze disponibilitatea contribuabililor de a efectua donații și astfel să împiedice libera circulație a capitalurilor.

Curtea a recunoscut faptul că statele au o largă marjă de apreciere în materia încurajării anumitor activități, având dreptul să stabilească avantaje fiscale atât în favoarea unor organisme private sau publice care se ocupă cu activități recunoscute ca fiind de interes general, cât și a persoanelor impozabile care fac donații în favoarea acestora. Cu toate acestea, CJCE a arătat că, deși este legitim ca un stat membru să rezerve acordarea unor avantaje fiscale organismelor care urmăresc unele dintre obiectivele sale de interes general, totuși un stat membru nu poate rezerva beneficiul unor astfel de avantaje numai organismelor stabilite pe teritoriul său și ale căror activități pot, așadar, să îl degreveză de unele dintre responsabilitățile sale.

Prin urmare, atunci când un organism recunoscut ca fiind de interes general într-un stat membru îndeplinește condițiile impuse în acest scop de legislația unui alt stat membru și are ca obiectiv promovarea unor interese identice ale colectivității, astfel încât ar putea fi recunoscut ca fiind de interes general în acest din urmă stat membru, autoritățile acestui stat membru nu pot refuza organismului respectiv dreptul la egalitatea de tratament pentru simplul motiv că acesta nu este stabilit pe teritoriul lor.

2. O altă speță interesantă soluționată de instanța europeană în 29 ianuarie 2009 este C-311/06, *Consiglio Nazionale degli Ingegneri*, cu privire la recunoașterea diplomelor. CJCE a stabilit că, potrivit chiar definiției cuprinse în Directiva Consiliului din 21 decembrie 1988 privind sistemul general de recunoaștere a diplomelor de învățământ superior acordate pentru formarea profesională cu durata minimă de trei ani (89/48/CEE), o „diplomă” nu include un titlu eliberat de un stat membru care nu atestă nicio formare din cadrul sistemului de învățământ al acestui stat membru și nu are la bază nici un examen, nici o experiență profesională dobândită în acest stat membru.

Pe data de 03.02.2009 a fost publicată în Jurnalul Oficial Directiva 2008/122/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 ianuarie 2009 privind **protecția**

consumatorilor în ceea ce privește anumite aspecte referitoare la contractele privind dreptul de folosință a bunurilor pe durată limitată, la contractele privind produsele de vacanță cu drept de folosință pe termen lung, precum și la contractele de revânzare și de schimb („Directiva 2008/122/CE”).

Acest act a fost adoptat în urma constatării faptului că noile produse de vacanță, precum și anumite tranzacții referitoare la dreptul de folosință a bunurilor pe durată limitată, cum sunt contractele de revânzare și contractele de schimb, nu intră sub incidența Directivei 94/47/CE privind protecția dobânditorilor în ceea ce privește anumite aspecte ale contractelor privind dobândirea dreptului de folosință pe durată limitată a bunurilor imobile, fiind astfel necesară adoptarea unui nou cadru normativ.

Directiva 2008/122/CE reglementează condițiile de formă și de fond ale contractului privind dreptul de folosință a bunurilor pe durată limitată, contractului privind produsele de vacanță cu drept de folosință pe termen lung, contractului de revânzare și contractului de schimb. Dispozițiile Directivei 2008/122/CE se aplică raporturilor dintre „consumatori” și „comercianți”, așa cum sunt aceste două noțiuni definite în Directivă. Astfel, **consumator** înseamnă „*orice persoană fizică care acționează în scopuri care nu sunt legate de activitățile sale comerciale, de afaceri, artizanale sau profesionale*”; iar **comerciantul** este definit ca „*orice persoană fizică sau juridică ce acționează în scopuri legate de activitatea sa comercială, de afaceri, artizanală sau profesională și orice persoană care acționează în numele sau în folosul unui comerciant*”.

Directiva nu aduce atingere legislației naționale referitoare la: căile de atac prevăzute în dreptul contractual general, înregistrarea bunurilor imobile sau mobile, precum și transferul bunurilor imobile, regimul de autorizare, determinarea naturii juridice a drepturilor care fac obiectul contractelor reglementate de Directiva 2008/122/CE. În plus, Directiva 2008/122/CE conține dispoziții importante în ceea ce privește condițiile de publicitate și informațiile precontractuale pe care comercianții trebuie să le ofere consumatorilor, care trebuie să fie suficient de clare, inteligibile și suficiente. Directiva cuprinde 6 anexe, dintre care 4 conțin formulare standard de informații referitoare la fiecare dintre contractele avute în vedere, și câte una având ca obiect formularul standard separat de denunțare unilaterală pentru facilitarea exercitării dreptului de denunțare unilaterală a contractului și, respectiv, tabel de corespondență între dispozițiile prezentei directive și directiva abrogată.

Un articol relevant din Directiva 2008/122 se referă la instituirea unui termen de 14

zile calendaristice înăuntrul căruia consumatorul își poate exercita dreptul de denunțare unilaterală a contractului, în cazul în care i-au fost încălcate drepturile conferite prin Directivă. De asemenea, în cazul în care își exercită dreptul de denunțare unilaterală a contractului, consumatorul nu suportă niciun cost și nici nu este răspunzător pentru plata vreunei sume aferente eventualelor servicii prestate înainte de denunțarea unilaterală a contractului.

Directiva 2008/122 interzice expres efectuarea unor **plăți în avans**, această noțiune având un conținut complex și diferențiat în funcție de tipul de contract la care se referă, după cum urmează:

- în ceea ce privește contractele privind *dreptul de folosință a bunurilor pe durată limitată*, contractele privind produsele de vacanță cu drept de folosință pe termen lung și contractele de schimb, sunt interzise orice plăți în avans, precum și acordarea de garanții, rezervarea de bani prin intermediul conturilor, recunoașterea explicită a datoriilor, precum și orice alte plăți efectuate de consumator către comerciant sau către orice alt terț înainte de sfârșitul termenului de denunțare unilaterală a contractului, așa cum este acesta stabilit în Directiva 2008/122/CE;
- pe de altă parte, în cazul *contractelor de revânzare*, sunt interzise orice plăți în avans, acordarea de garanții, rezervarea de bani prin intermediul conturilor, recunoașterea explicită a datoriilor sau orice alte plăți efectuate de consumator către comerciant sau orice alt terț, înainte de efectuarea efectivă a vânzării respective sau de încetarea contractului pe alte căi.

În cazul în care consumatorul își exercită dreptul de denunțare unilaterală a contractului privind dreptul de folosință a bunurilor pe durată limitată sau a contractului privind produsele de vacanță cu drept de folosință pe termen lung, orice contract de schimb care depinde de acesta sau orice alt contract accesoriu este reziliat în mod automat, fără costuri pentru consumator.

Directiva 2008/122/CE intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, iar statele membre sunt obligate să adopte și să publice până la 23 februarie 2011, actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a implementa Directiva 2008/122/CE.

Autori

andreea.lisievi@tuca.ro

olga.cobasneanu@tuca.ro

Detalii contact:

Piața Victoriei
Șoseaua Nicolae Titulescu nr. 4-8
America House, aripa de vest, et. 8
Sector 1
București 011141
România

 (40-21) 204 88 90

 (40-21) 204 88 99

 office@tuca.ro

 www.tuca.ro

Disclaimer

Acest material informativ are numai un caracter orientativ. Scopul său nu este de a oferi consultanță juridică cu caracter definitiv, care se va solicita conform fiecărei probleme legale în parte.

Pentru detalii și clarificări privind oricare dintre subiectele tratate în Buletinul Legislativ, persoanele de contact sunt:

Florentin Țuca, Avocat asociat coordonator (florentin.tuca@tuca.ro)

Cornel Popa, Avocat asociat (cornel.popa@tuca.ro)

Cristian Radu, Avocat colaborator senior (cristian.radu@tuca.ro)